

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

VÅR REFERANSE
13/12330

DERES REFERANSE

DATO
13.12.2017

Motsyklisk kapitalbuffer fjerde kvartal 2017

Finanstilsynet viser til Norges Banks brev datert 13. desember 2017 til Finansdepartementet med råd om motsyklisk kapitalbuffer fjerde kvartal 2017 og Finanstilsynets vurdering av finansiell stabilitet og situasjonen i bankene i rapporten Finansielt utsyn - november 2017.

Finanstilsynet slutter seg i hovedsak til Norges Banks vurderinger av utviklingen i forhold av betydning for finansiell stabilitet, og legger særlig vekt på utviklingen i husholdningenes gjeld og eiendomsprisene. Høye eiendomspriser og høy gjeldsbelastning i husholdningene gjør norsk økonomi utsatt for et økonomisk omslag. Boligprisene og husholdningenes gjeldsbelastning er historisk høye, og også høye i internasjonale sammenligninger.

Boligprisene økte sterkt i 2016, men har falt noe det siste halve året. Pristallet er ikke dramatisk, og prisnivået er fortsatt høyt. Det er usikkerhet om den videre utviklingen i boligmarkedet. Etter en lang periode med kraftig boligprisvekst kan det ikke utelukkes at vi går inn i en lengre periode med fallende boligpriser. Bedrede vekstutsikter og fortsatt lav rente kan imidlertid på nytt stimulere boligprisene. Prisene på næringseiendommer innenfor enkelte segmenter har over flere år økt markert og sterkere enn den generelle veksten i økonomien.

Finansdepartementet strammet inn boliglånsforskriften fra siste årsskifte, og etter dette har bankene strammet inn på sin utlånspraksis. Boliglånsundersøkelsen viser at både kravene om maksimal belåningsgrad og maksimal gjeldsgrad (lån skal ikke overstige fem ganger brutto årsinntekt) er bindende for en del låntakere. Strammere utlånspraksis og omslaget i boligmarkedet har imidlertid så langt ikke ført til nevneverdig lavere utlånsvekst. Husholdningenes gjeldsvekst er fortsatt høyere enn inntektsveksten, slik at gjeldsbelastningen har økt ytterligere i 2017. Samtidig har gjeldsveksten i foretakene tatt seg opp siden i vår.

Bankenes tap på utlån økte i 2016 som følge av svak utvikling i oljerelaterte næringer, men fra et lavt nivå. I første til tredje kvartal 2017 var bankenes rapporterte utlånstap lavere enn i samme periode ett år tidligere. Lønnsomheten i bankene er god, og soliditeten er styrket.

Finansdepartementets beslutning i fjerde kvartal 2016 om å øke den motsykliske kapitalbufferen fra 1,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017, har bidratt til å styrke soliditeten i bankene. Selv om utviklingen i husholdningenes gjeld har bidratt til å øke den finansielle sårbarheten noe etter at Finansdepartementet besluttet å øke kravet til motsyklisk kapitalbuffer, er

FINANSTILSYNET
Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler
Marianne Wood
Stokkenes
Dir. tlf 22 93 99 28

det etter Finanstilsynets vurdering ikke tilstrekkelig grunn nå for å endre bufferkravet. Dersom sårbarheten i det finansielle systemet skulle øke i tiden framover, kan det imidlertid bli behov for å styrke bankenes soliditet ytterligere.

Norges Banks hovedstyre har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde motsyklisk kapitalbuffer uendret i fjerde kvartal. Finanstilsynet slutter seg til Norges Banks råd.

For Finanstilsynet

Morten Baltzersen
finansstilsynsdirektør

Ann Viljugrein
fung. direktør for bank- og forsikringstilsyn

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:
Norges Bank